

Sejmovi. Dne 31. maja na Bregu v Ptui in na Rečici v Sav. dol. Dne 1. junija pri M. D. na Gori. Dne 3. junija v Reichenburgu. Dne 6. junija v Artičah, v Račjih in na Bregu v Ptui.

Dopisi.

Iz Vitanja. (Občinska volitev v Skom-rah.) V 9. dan t. m. se je vršila volitev za Skomersko občino. Da bi dobila občina zopet prejšnjega župana, ki je občinske razmere tako daleč zavozil, da bode drugemu županu pri vsej varčnosti težko mogoče pripeljati občane na boljše denarne okoliščine, zato si je na vso moč prizadeval tajnik Skomerske občine in Vitanjski nadučitelj. Rad bi, da bi le-ta župan tako plesal, kakor mu bodo godli Vitanjski nemčurji. Že nekaj dni pred volitvijo razobesil je na oknu Vitanjske šole list, ki je naznanjal čas in važnost občinske volitve in da bi se vsakdo ležje o važnosti prepričal, je bil list pisan samo v nemškem jeziku. Ga-li že potem kdo naših volilcev ume ali ne, to je pač Vitanjskim velikomcem, posebej še tukajšnjemu nadučitelju vse jedno, ako ne ljubše; saj bode pri volitvi itak on imel prvo besedo; prejšnji župan pa, katerega je do dobrega spravil v nemčurski koš, ta bode mirno poslušal in kimal k njegovim besedam. O polu noči je ljubeznjivi župan stikal po pooblastilih in je grozil neki vdovi, da jo požene iz svoje občine, če mu pooblastila ne da. Tako pa je vrli župan, za lastno kožo se boječ in v postavah občinskega volilnega reda predobro podučil, volil s šestimi (?) pooblastili. Od kod je pa izviralo njegovo postavno ravnanje, tega ne bomo preiskovali, pa najbrž sta mu tako modro tolmačila postave Vitanjski nadučitelj in učitelj Skomerski. Kako je ravnal Skomerski učitelj, kaže nam jasno ta slučaj, da je kot priča podpisal neko pooblastilo o polu-noči, med tem, ko je spal doma v Skomerski šoli. Kaj takega menda še v deveti deželi ni bilo. Kaj bode iz te volitve, to se še ne ve, gotovo pa je, da je v njej 15 nepostavnih sklepov, vdarcev po občinskem volilnem redu in ko bi precejšnje število vrlih naših volilcev ne bilo za-držanih, ki so spremljali k večnemu počitku blago, obče spoštovano svojo občanko, bila bi zmaga gotovo narodna. Za napredek liberalnega nemčurstva toli vnetemu Vitanjskemu nadučitelju pa bi svetovali, naj se nauči prej postav občinskega volilnega reda in naj se potem ravna po njih, ako še že hoče lotiti posla, ki sicer ne spada njemu. Za vse dobro in blago vnet učitelj naj bi se pač v prvi vrsti briga za dobro vzgojo izročene mu šolske mladine, ne pa za razširjenje brezverskega nemčurstva. Pogle-dal naj bi bolj natančno sedanje šolske postave, saj tudi te tirjajo „nravno-versko“ vzgojo v

prvi svoji točki, sicer pa gori za te postave tako, da so mu skorej solze priigrane v oči samega veselja, ker je mogel obhajati dvajsetletnico „presrečnih“ medverskih postav. Da bode naša krščanska mladina „nravno-versko“ podučena, izrejena, treba jej je vzglednega učitelja, ki naj ne zaničuje dejanski cerkvenih zapovedi, kakor to dela Vitanjski nadučitelj, vzgojitelj krščanske mladine, kateri celo o največjih praz-nikih cerkve ne pozna, ter se mu je pot do nje vže zarastla. Kako bode tak učitelj mladino versko-nravno vzgojeval, ki sam trdi, da se ne boji niti Boga? Uboga krščanska mladina, ki je takemu možu izročena v versko in nravno vzgojo!

Od Sotle pri Brežicah. (Osepnice. Vo-litve.) Vesela spomlad se je razvila ali za nas kmete bolj žalostna, kakor prejšnja leta, kajti naši hribi, nekaj tako veseli, so zdaj suhi in otožni; prej so nas na spomlad vinski kupci obiskovali, zdaj pa davkarski berič, dan na dan strogo od nas davek tirja. Kje bi denar vzeli, da bi davek plačali? Še to malo živine in svinj, koje bi še kmet prodati mogel, ne more je spravi-ti v denar, kajti sejmi so vsi prepovedani, ker so se nekoliko osepnice prikazale. Kakor se sliši, bode g. dr. Keppa, okr. zdravnik, naš okraj zapustil in se preselil v Celje; žalost za njim nam bode že prestati, zguba pa še ležje, kajti ta gospod je sila okoren in Brežiško me-sto bo imelo enega privrženca manj, bode pa Celje za enega na boljsem. Tako bodo Brežice v kratkem Celju dva na posodo dale, ker smo pred kratkim že oddali Celjanom g. dr. Wagne-erja. Da bi le v zameno boljša dobili! Želimo si, da bi z g. zdravnikom tudi osepnice odšle. Z zaprtjem sejmov je menda pa ravno tako, ka-kor je bila pred nekimi leti z govejo kugo in z nekim okrajnim glavarjem; potem pa je hvala Bogu, ni bilo več, in ako nam gosp. zdravnik osepnice tako s pota spravi, bilo bi pač želeti, da prej, ko je mogoče naš okraj zapusti. — Pre-dragi, zdaj je pač očitno, koliko je mestja-nom za kmete, nobenega zdaj ne pridejo obiskat in ga tolažit, pa malo počakajte, da pridejo kake volitve, tedaj bodo pa lezli, kakor maček za golobi in jih napeljavali za župane, njim naklonjene! Dragi kmetje, zdramite se; zdaj kmalu pride čas volitve, da si poštene župane izberete, vrle narodnjake, kajti mnogo je žu-panov le na vitez narodnih. Če mu dobiček kaže, postavim: pri kaki posojilnici ali kje drugje, tam se bo čisto narodnih načel držal, toda v občinski zadevi ali če se je treba za šolo kaj potegniti, tam je pa g. župan „tajč“. Vidite, to se ne reče narodnjak, noč in dan za poštenje, ne pa za denar. Vi, gospodi župani, bodite pravični zemlji, koja vas živi. Ta je slo-venska, ne nemška. Vi pa, vsi volilci, volite slovenske župane, katerih ni sram slovensko

uradovati, poderite nemškutarskim in brkastim županom stolce, vsaj vi mejaši hrvaški in kranjski! Če ne, vas zapišemo v črne knjige, volite župane za vero, dom in carja, ne za vino in smodke!

Od Brezja pri Poličanah. (Huda sila.) Čudno se je letos pri nas za občinske volitve godilo. Odkar se pri nas občinski predstojniki volijo, ni se nikdar tako z vso silo napenjalo, kakor ravno letos. Naš predstojnik, stari, je vse žile napel, ker se je bal, da bi padel. Kakor hitro je torej za volitve glas napočil, koj je šel vse svoje može nagovarjat, naj pridejo k volitvi, in naj njega in te volijo, teh in tistih pa ne; zdaj jih je z lepa nagovarjal, ob enem pa jim je tudi kazni žugal, ako ne bodo prišli; če ne bodo pa tako volili, tedaj naj rajši doma ostanejo. Ko je videl, da zanj ne marajo vsi, in da bo za-nj v domači občini premalo glasov, letel je pa takoj v sosednje občine in je naklepal ljudi, kateri le par krajcerjev dače pod našo občino imajo in tam si jih je nekaj naložil, kakor iz Studenic, Novak, Hošnjice, Pekla, se ve, da samih nemčurjev in liberalcev. To je pač nam znano, kako taki znajo voliti; izmed teh si je več agentov odbral, da so na den volitve svoje ljudi vkup zagnali — do prve oštarije. V tej se je njim postreglo s pijačo in jedjo, kolikor krčmar premore, vse po zapovedi predstojnika in njegovih agentov. Potem se je volitva začela, in so bili ti moške v volilno komisijo poklicani, dva celo iz drugih občin. K volitvi je prišlo pa tudi več takih, ki še pravice niso imeli. Župan sam je bil tisto jutro zgodaj šel po svoje može, in kar poleg sebe jih je prignal. Po volitvi pa so ga pili do večera, kolikor njim ga je koža držala. Radoveden sem, kdo bo to plačal. Poštenjak.

Od Sv. Lovrenca pod Prežinom. (Marsikateremu občanu v pouk.) Bila je trda, vnanja tema pri nas, a da bi naši tožni občani ne tavalili več po tej egiptovski temi, prišla je velika, svetla luč od severo-zahoda, iz Vojnika. Da bi ta samcata luč ne bila sama, da bi nje blišč bil še večji, privzela si je obilno množico — kresnic. Té pa so frčale s to veliko lučjo, ter pred občinsko volitvijo nadlegovale vse, „kar ležje ino grede“ s svojo presvetlo — neumnostjo. Ta svetla luč hoče pregnati, ako ne vseh, vsaj večino občinskih doklad, tako so motile neumne kresnice. Izpodmaknili ste nezadovoljneži, razun dvema, vsem starim očetom občinske stole. Koliko veselja! Sv. Lovrenčani smo bili vedno ponosni na svoje trdne možake. Taki moške nekaterim niso več povseči. Jurij Stante, veleposestnik, ki je svoj glas dal za narodni zastop v Celji, vam ni po volji? Blagor naše občine izročate, v roke neizkušenih mož? Med temi je Samec, ona svetla luč, še le dve leti v naši srenji, ki ne pozna, kot polo-

vičen gospodar, čisto nič naših razmer. Obečale so se vam vse mogoče dobrote, katere vam bodo mladi občinski očetje kar sipali v naročje. Kaj se vam li nič ne zablika v vaših modrih glavah? Kako li bodo taki skrbeli za splošno srenjsko srečo, ki v vednem sovraštvu, prepiru in pravdah živijo? Ravno zato so hoteli biti v občinskem odboru, da si bodo kovali cekine iz pravih o zemljah, cestah, potih itd. Kako li ste mogli verovati brbljavim čeljustim, sračjim kljunom? Kdor s toliko čvekavostjo prodaja svojo modrost, ta je pač drugje ni mogel spečati. — Prav dobro nam je zasolil neki občan: „Do sedaj so sedeli v občinskem odboru pšeničnjaki, odslej pa bodo ovsenjaki!“ Jaz pa vas vprašam: „Ako vam „pšeničnjaki“ niso mogli pšeničnega kruha dajati, kako vam ga bodo „ovsenjaki?“ Se-li berejo fige z osata? Seveda Samec, ona velika luč, ki zna tako lepe gosposke poklone delati, vam pravi: „Mi bomo vse prav „rihtali“, saj sem z mnogimi „gospodi“, posebno z „hofratom“ Heinricherjem v Celji „per du“ (pošteno domače bi se reklo, midva se tičeva). Res preprijazen mora biti ta stari učeni gospod, da se z mladozobim, polovičnim kmetom tako pobrati! Zato mu bode bojda prihodnje leto vseoblastnež dal lov v najem. — Te vrstice sem pisal vam Sv. Lovrenčanom, ki ste se dali preslepiti in tudi drugim srenjčanom v pouk, da pri občinskih zadevah previdnejše ravnate. O takih slučajih imejte moško vedenje, ter ne rabite jezika — ženskega.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitla cesarica se je vrnila iz Nemčije na graščino Lainz pri Dunaji. Potoma pa je utekla veliki nevarnosti, kajti štirje vozovi so pri Mainzu skočili iz tiru in za njimi bili bi skoraj tudi prišli iz tiru ti, na katerih je bila cesarica z nadvojvodinjo Valerijo. Nekaj služabnikov se je v tem precej stisnilo ali sploh ranilo. — Pravosodnji minister, grof Schönborn, dela na to, da se predela kazenska postava in je že nekaj načrtov gotovih in so sedaj v rokah posebnega odbora drž. poslancev, da jih presodi in predloži potem drž. zboru. — V Kladnem, na Českem, so delalci v premogovih jamah odpovedali delo, dokler se jim ne skrajša čas dela. — Drž. poslanec J. Pauer, graščak v Hrastovci v slov. gor., je umrl v Gradci vsled srčne kapi. Mož je stal na strani nemške liberalne stranke. — Kar je železnice na Štajarskem, iz Gradca do ogerske meje, je sedaj že v rokah države. — Slov. Korošci se tožijo, da se njih otroci učé v šoli do 15 stvari, a nič — materinščine. Se ve: otroci pa tudi znajo tistih 15 stvari, da je pravo čudo! — V Celovci so 20-letnico šolske